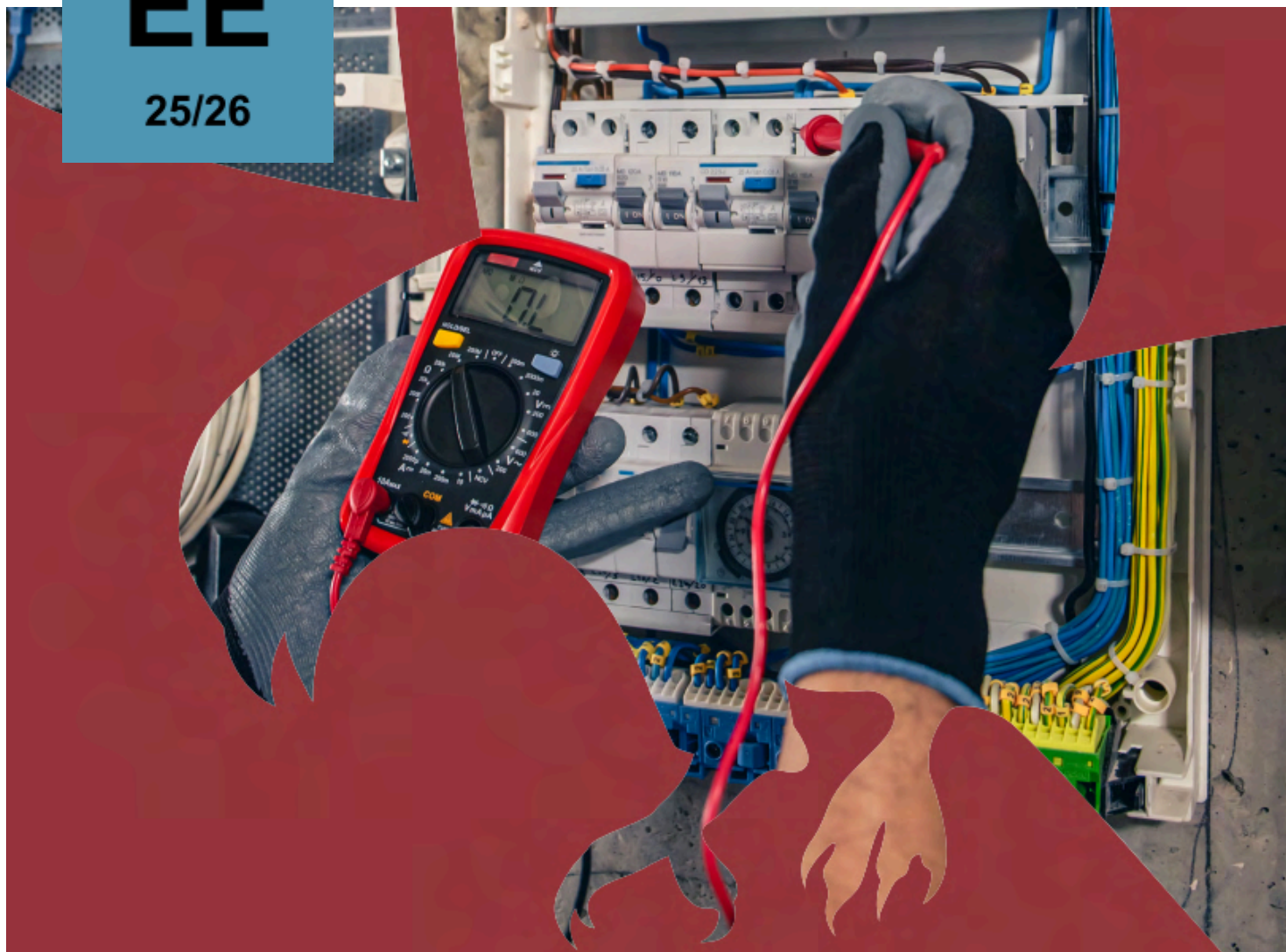

EE

25/26

VALKATALOG

EL- OCH ENERGIPROGRAMMET

nordenbergsskolan.se

Nordenbergsskolan
Olofström

EE24 inför åk 2

1. Du SKA välja INRIKTNING: Läs mer om resp. inriktning på sidan 4.

-AUTOMATION yrkesutgång Automationstekniker

-ELTEKNIK yrkesutgång Installationselektriker

2. Du SKA välja **INDIVIDUELLT VAL 100 poäng**, ett förstahandsval och ett reservval. Se katalog Individuellt val på hemsidan.
3. Fyll i dina val på google-formuläret som du fått på mail.

Sista dag att göra val

14/2

Frågor? Maila eller besök din studie-och yrkesvägledare Linda
linda.rotsten@edu.olofstrom.se eller prata med din mentor.

Nordenbergsskolan
Olofström

EE23 inför åk 3

1. Du SKA välja **INDIVIDUELLT VAL 100 poäng**, ett förstahandsval och ett reservval. Se katalog Individuellt val på hemsidan.
2. Fyll i dina val på google-formuläret som du fått på mail.

Sista dag att göra val

14/2

Frågor?

Maila eller besök din studie-och yrkesvägledare Linda
linda.rotsten@edu.olofstrom.se eller prata med din mentor.

På **EI- och energiprogrammet** lär du dig om produktion, installation och distribution av system för el, energi och vatten. Du lär dig också om el- och energiteknik, automation, dator- och kommunikationsteknik och IT-infrastruktur. Du studerar säkerhetsfrågor som standarder och informationssäkerhet.

På programmet läggs stor vikt vid arbetsmiljöfrågor för att undvika arbetsskador och för att bygga upp en god hälsa

På Nordenberg kan vi erbjuda inriktningarna Automation och Elteknik, under förutsättning att det blir tillräckligt många sökande. Önskar du söka någon inriktning som vi inte kan erbjuda - kontakta syv snarast.

INRIKTNING

Automation

Inriktningen ska ge systemorienterade kunskaper i brytningen mellan elektroteknik, datorteknik samt drift- och underhållsteknik. Detta innebär att inriktningen ska utveckla elevernas förmåga att planera, installera och sätta automatiserade produktionssystem i drift. Inriktningen ska också utveckla elevernas förmåga att yrkesmässigt arbeta med underhållsarbete och felsökning i industriella anläggningar. Inriktningen kan leda till yrken som till exempel automationstekniker, processtekniker, industrielektriker och mekatroniker

Här ingår kurserna:

Praktisk ellära Ämnet ellära behandlar lik- och enfasväxelströmskretsar samt trefassystem med belastningar av olika slag. Det behandlar också ledningsburna störningar och säkerhetsfrågor.	100	ELLPRA0
Mät- och styrteknik Ämnet mät-, styr- och reglerteknik behandlar metoder och arbetssätt för att styra och reglera tekniska komponenter, till exempel regulatorer och styrsystem. Arbete med styr- och reglerteknik har sin grund i industriell mätteknik och aktuatorer. I ämnet behandlas även säkerhetsfrågor som har en central roll i arbete med styr- och reglerteknik.	100	MÄTMÄO0
Mät- och reglerteknik Ämnet mät-, styr- och reglerteknik behandlar metoder och arbetssätt för att styra och reglera tekniska komponenter, till exempel regulatorer och styrsystem. Arbete med styr- och reglerteknik har sin grund i industriell mätteknik och aktuatorer. I ämnet behandlas även säkerhetsfrågor som har en central roll i arbete med styr- och reglerteknik, eftersom misstag kan orsaka stora skador både på person och på egendom.	100	MÄTMÄT0

Programmerbara styrsystem Ämnet programmering behandlar programmeringens roll i informationstekniska sammanhang som datorsimulering, animerad grafik, praktisk datoriserad problemlösning och användaranpassad konfiguration av programvara. Det behandlar också hur man skapar, utvecklar och anpassar programvaror samt tillämpar datalogisk teori.	100	MÄTPRR0
Programfördjupningskurser -väljs ej.		
Larm, övervakning och säkerhetssystem Larm- och säkerhetstekniska systems huvuduppgift är att varna för eller skydda mot olika typer av faror för människa eller egendom. Allt arbete med denna typ av system kräver ett väl utvecklat yrkesetiskt förhållningssätt samt goda kunskaper om lagar, förordningar och standarder inom området. För att montera och installera larm och övervakningssystem krävs såväl systemkunskap som kunskap om diskreta komponenter.	100	LARLAM0
Elkraftteknik Ämnet elkraftteknik behandlar enklare installationer och elarbeten på elanläggningar samt vanligt verkstadsarbete inom området. I allt arbete med elektricitet är säkerhetsfrågor centrala eftersom ett misstag kan orsaka stora skador både på personer och på egendom. För att utföra arbete med el krävs därför i de flesta fall särskilda behörigheter.	100	ELRELF0
Cad 1 och Cad 2 Ämnet cad (computer aided design) behandlar hur man använder olika programvaror för att konstruera och designa verkliga och virtuella objekt. I ämnet är geometri grunden för att, via skiss och ritteknik, kunna realisera en idé till styrinformation för att tillverka produkten.	50 + 50	CADCAD01 CADCAD02
Kommunikationsnät 1 Ämnet kommunikationsnät behandlar följande punkter <ul style="list-style-type: none">• Kabel-tv-nätens uppbyggnad, komponenter, signaler och arbetssätt.• Data- och medienätens uppbyggnad, komponenter, signaler och arbetssätt.• Planering, installation och driftsättning av kommunikationsnät för tele, data och media.• Installation och funktionskontroll av ett mindre kabel-tv-nät.• Installation och funktionskontroll av ett mindre data- och medienät med fiberkabel.• Kontaktering av fiberkabel, partvinnad kabel och koaxialkabel.	100	INSKOM01
Robotteknik Industrirobotens principiella uppbyggnad och användningsområden. Robottekniska begrepp, definition och användning av olika koordinatsystem samt grundläggande kinematik.	100	ELÄELM01

Allmän automationsteknik Ämnet automatiserade system behandlar byggnation och underhåll av automatiserade system, det vill säga processer med funktioner som verkar av sig själv. Dessa funktioner kan styras av i förväg beskrivna program men också av händelser som sker i eller i anslutning till aktuella funktioner. Automatiserade system används till exempel i tillverkningsindustrin, processindustrin, fastighetsbranschen och inom samhällets infrastrukturer.	100	AUTALLO
Elmätteknik 1 Ämnet elmätteknik handlar om hur olika instrument för att mäta elektriska storheter används. Även mätning av icke-elektriska storheter behandlas efter att de omvandlats med mätomvandlare till elektriska storheter.	100	ELÄELM01
Entreprenörskap Handlar om hur man startar, driver och avslutar ett företag. Samverkan i olika former av nätverk. Försäljningsteknik och argumentation övas samt försäljningsteknik och argumentation. Inom ledarskap och organisation behandlas konflikthantering.	100	ENTENR0

INRIKTNING

Elteknik

Du får lära dig att arbeta med installation och underhåll av elektrisk utrustning med hjälp av ritningar och anvisningar. Du installerar el-teleteknisk utrustning och drar ledningar inom bostäder, kontor, handel och industrier. Det finns många områden inom elektrikeryrket som det går att specialisera sig mot. Inriktningen ger teorikunskaper för begränsad elbehörighet, BB1.

Exempel på yrkesutgångar: inriktningen kan leda till yrken som elektriker verksam inom installation eller eldistribution. Andra möjliga yrken är till exempel hissmontör och larmtekniker.

Här ingår kurserna:

Praktisk ellära Ämnet ellära behandlar lik- och enfasväxelströmskretsar samt trefassystem med belastningar av olika slag. Det behandlar också ledningsburna störningar och säkerhetsfrågor.	100	ELLPRA0
Elkraftteknik Ämnet elektroteknik behandlar enklare installationer och elarbeten på elanläggningar samt vanligt verkstadsarbete inom området. I allt arbete med elektricitet är säkerhetsfrågor centrala eftersom ett misstag kan orsaka stora skador både på personer och på egendom. För att utföra arbete med el krävs därför i de flesta fall särskilda behörigheter.	100	ELRELF0
Kommunikationsnät 1 Ämnet kommunikationsnät behandlar följande punkter <ul style="list-style-type: none">• Kabel-tv-nätens uppbyggnad, komponenter, signaler och arbetssätt.• Data- och medienätens uppbyggnad, komponenter, signaler och arbetssätt.	100	INSKOM01

<ul style="list-style-type: none">• Planering, installation och driftsättning av kommunikationsnät för tele, data och media.• Installation och funktionskontroll av ett mindre kabel-tv-nät.• Installation och funktionskontroll av ett mindre data- och medienät med fiberkabel.• Kontaktering av fiberkabel, partvinnad kabel och koaxialkabel.•		
Elinstallationer <ul style="list-style-type: none">• Installationer av kraft- och belysningsanläggningar.• Elmaterials olika egenskaper och användningsområden.• Apparaters kapslingsklass och placering i olika miljöer.• Lagar och andra bestämmelser om säkerhet inom området. Standarder.• Val av ledningssystem och förläggningssätt med hänsyn till ledningsburna störningar.• Förläggning av kabel på olika underlag och i mark samt installation av rör och kanalisation.• Installation av kopplingsutrustning med tillhörande skydd.• Dokumentation och anvisningar rörande elinstallationsarbete, till exempel Allmän material- och arbetsbeskrivning för elektriska arbeten (AMA EL).• Avbrottsfri krafts (UPS-systemens) användning och funktion.• Säkerhet vid elinstallationsarbete.• Ergonomins betydelse vid elinstallationsarbete.• Kontroll inför drifttagning och elarbetsansvar.• Dokumentation inom belysningsområdet.• Felsökning och reparation av befintliga elinstallationer.	200	INSELIO
Programfördjupningskurser -väljs ej.		
Larm, övervakning och säkerhetssystem <p>Larm- och säkerhetstekniska systems huvuduppgift är att varna för eller skydda mot olika typer av faror för människa eller egendom. Allt arbete med denna typ av system kräver ett väl utvecklat yrkesetiskt förhållningssätt samt goda kunskaper om lagar, förordningar och standarder inom området. För att montera och installera larm och övervakningssystem krävs såväl systemkunskap som kunskap om diskreta komponenter.</p>	100	LARLAMO
Servicekunskap <p>Ämnet servicekunskap behandlar grundläggande servicekoncept, funktioner och begrepp samt betydelsen av god kundservice. Ämnet behandlar också att arbeta med god service vid försäljning av olika slags produkter och tjänster samt säljarens arbetsuppgifter i olika branscher och olika typer av verksamheter.</p>	100	FÖSSEVO
Avhjälpande underhåll 1 <p>Ämnet avhjälpande underhåll handlar om hur ett välutvecklat underhåll får teknisk utrustning att fungera på ett optimalt sätt. Det behandlar tekniska utrustningars uppbyggnad, funktion och styrning samt hur man med hjälp av tekniska och organisatoriska åtgärder kan lösa drifttekniska problem. Ämnet behandlar också förbättringsprocessens betydelse.</p>	100	DRIAVH01

Fastighetsautomation 1 Ämnet fastighetsautomation behandlar underhåll, mätning, styrning och reglering av klimat- och belysningsanläggningar i fastigheter.	100	AUTFAS01
Mät- och styrteknik Undervisningen i ämnet mät-, styr-teknik ska syfta till att eleverna utvecklar färdigheter i att planera och utföra arbeten med styr- och reglerteknisk utrustning. Den ska också leda till att eleverna utvecklar förmåga att använda scheman, ritningar, manualer och föreskrifter. Eleverna ska ges möjlighet att utveckla förmåga att upptäcka och avhjälpa fel i styr- och reglerteknisk utrustning. Vidare ska undervisningen leda till att eleverna utvecklar ett säkert och miljömässigt arbetssätt samt förmåga att dokumentera sitt arbete. Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att planera arbetsuppgifter och arbeta praktiskt med styr- och reglerteknisk utrustning. I undervisningen ska såväl praktiska som teoretiska uppgifter ingå så att eleverna ges möjlighet att förstå sambandet mellan praktiskt arbete och yrkest teori.	100	MÄTMÄO0
Elmätteknik 1 Ämnet elmätteknik handlar om hur olika instrument för att mäta elektriska storheter används. Även mätning av icke-elektriska storheter behandlas efter att de omvandlats med mätomvandlare till elektriska storheter.	100	ELÄELM01
Entreprenörskap Handlar om hur man startar, driver och avslutar ett företag. Samverkan i olika former av nätverk. Försäljningsteknik och argumentation övas samt försäljningsteknik och argumentation. Inom ledarskap och organisation behandlas konflikthantering.	100	ENTENR0

Grundläggande behörighet för högskolestudier

Grundläggande behörighet (SV/SVA 2, SV/SVA 3, Eng 6) ingår i alla yrkesprogram. **Elev på ett yrkesprogram har möjlighet att välja bort dessa kurser och uppnår ändå kraven för examen** - prata med din syv om detta!

Läs mer om högskolestudier här: <https://www.studera.nu/>

-Särskild behörighet

Det finns viss möjlighet att även välja kurser som ger särskild behörighet till högskolestudier, t ex Matematik 2. Prata med Syv om vilka kurser som krävs för olika utbildningar och vad du har möjlighet att välja.

-Efter gymnasiet

Du kan alltid läsa in **grundläggande behörighet för högskolestudier** inom vuxenutbildningen efter avslutad gymnasieutbildning. Även kurser som ger särskild behörighet och meritpoäng erbjuds.

Behörighetsgivande basår finns inom Folkhögskola och Högskola/Universitet. Prata gärna med Syv om vilka möjligheter som finns.

Nordenbergsskolan
Olofström

Med gymnasieexamen från EI- och energiprogrammet har du möjlighet att söka utbildningar inom **Yrkehögskolan**. Olika utbildningar ställer olika förkunskapskrav. Läs mer här: <https://www.yrkehogskolan.se/> eller nedan.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Yrkeshögskoleutbildning.

Yrkeshögskoleutbildning (YH-utbildning) är en eftergymnasial utbildningsform som kombinerar teoretiska studier och stark arbetslivsanknytning. Utbildningarna erbjuds inom branscher där det finns en uttalad efterfrågan på kompetens.

Arbetslivsanknytning

En stor del av en utbildning genomförs i samarbete med de delar av arbetslivet som berörs. Alla utbildningar innehåller därför arbetslivsanknutet lärande på olika sätt.

Många utbildningar har LIA-perioder (lärande i arbete) ute på arbetsplatser. Utmärkande för LIA är att den studerande under handledning ska kunna tillgodogöra sig ny kunskap samt öva och utveckla sin förmåga att tillämpa de kunskaper han eller hon fått under utbildningen i en verklig situation. Det innebär att de studerande får känna på sin kommande yrkesroll under utbildningens gång. Arbetsgivaren får även möjlighet att lära känna en möjlig framtida medarbetare.

Arbetslivet medverkar även i planeringen av en utbildning och är med och påverkar under resans gång. Det gör de bland annat genom att vara föreläsare, delta i skarpa projekt, ta emot studiebesök samt genom att erbjuda LIA-platser.

Nivå

YH-utbildning är en eftergymnasial utbildningsform.

Längd

Utbildningarna är från ett halvår långa och uppåt. De flesta är mellan ett och två år långa.

Poängsystem

Längden anges i yrkeshögskolepoäng (YH-poäng), där fem poäng motsvarar en veckas studier på heltid. 100 YH-poäng motsvarar ett halvårs heltidsstudier, 200 YH-poäng ett års heltidsstudier osv. Man kan inte per automatik tillgodoräkna sig poäng från en YH-utbildning om man senare vill läsa på högskolan. Det är upp till varje högskola att besluta om.

Behörighet

Behörigheten skiljer sig från högskolans. Behörig att antas till en YH-utbildning är den som uppfyller något av följande:

1. avlagt en gymnasieexamen i gymnasieskolan eller inom kommunal vuxenutbildning,
2. har en svensk eller utländsk utbildning som motsvarar kraven i 1,
3. är bosatt i Danmark, Finland, Island eller Norge och där är behörig till motsvarande utbildning, eller
4. genom svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Den som har annat modersmål än svenska, danska, färöiska, isländska eller norska ska ha de kunskaper i svenska som behövs.

Särskilda förkunskaper

På många utbildningar finns det krav på ytterligare förkunskaper för att den studerande ska kunna tillgodogöra sig utbildningen. För att vara behörig till en sådan utbildning måste den sökande uppfylla de särskilda förkunskaper som utbildningsanordnaren anger. Det kan handla om:

- Kunskaper från en eller flera kurser i gymnasieskolans nationella program eller motsvarande,
- yrkeserfarenhet som kan vara av betydelse för utbildningens speciella inriktning eller det yrkesområde utbildningen förbereder för, och/eller
- andra villkor som är av betydelse för utbildningen eller det yrkesområde den förbereder för.

Exakt vilka krav som ställs anges i utbildningsplanen för den aktuella utbildningen.

Fler möjligheter

För dig som inte uppfyller de formella kraven på behörighet finns ändå en möjlighet att bli antagen. Utbildningsanordnaren kan i vissa fall göra undantag om de bedömer att den som söker kommer att kunna klara utbildningen och arbeta inom det yrke utbildningen leder till, men det finns inget krav på att denna möjlighet måste användas.

Urval

Om det är fler behöriga sökande till en utbildning än det finns platser måste utbildningsanordnaren göra ett urval bland de sökande. Urvalets syfte är att rangordna alla behöriga sökande, och de som bäst bedöms kunna tillgodogöra sig utbildningen antas sedan. De urvalsgrunder som kan användas är betyg, särskilt prov (muntligt, skriftligt eller praktiskt), tidigare utbildning och arbetslivserfarenhet.

Om det finns flera urvalsgrupper och den studerande har meriter för mer än en grupp kan den ingå i flera urvalsgrupper. Hur urvalet går till anges i utbildningens utbildningsplanen.

Ansökan

Det är utbildningsanordnaren som sköter antagningen till utbildningarna. Ansökningarna görs därför till respektive utbildningsanordnare. En utbildning kan starta när som helst under året, men vanligast är att de startar i augusti/september och därmed ofta har senaste datum för ansökan i april/maj. Det finns även en hel del utbildningar som startar i januari.

Kontakta utbildningsanordnaren för att få tillgång till utbildningsplanen eller vid frågor om behörighet, urval och ansökan till en utbildning.

Betyg

På varje genomförd kurs sätts ett betyg. Som betyg kan man få Icke godkänt, Godkänt och Väl godkänt.

Examen

Yrkehögskoleutbildningar som är minst ett år långa kan avslutas med en examen. Följande examina finns:

Yrkehögskoleexamen. Kräver att utbildningen omfattar minst 200 YH-poäng (ett års heltidsstudier).

Kvalificerad yrkehögskoleexamen. Kräver att utbildningen omfattar minst 400 YH-poäng (två års heltidsstudier), att minst 25 procent av utbildningstiden är Lärande i arbete (LIA) samt att ett examensarbete ingår i utbildningen.

Studiefinansiering

Utbildningarna berättigar till studiestöd från CSN. Det gäller även LIA-perioderna (lärande i arbete) ute på en arbetsplats.

Studieavgifter

De allra flesta YH-utbildningar är avgiftsfria, vilket innebär att skolorna inte får ta ut några undervisningsavgifter. Däremot får den studerande själv betala för litteratur och annat studiematerial, precis som vid en högskoleutbildning.

Hitta utbildningar

Alla aktuella utbildningar finns på yrkeshogskolan.se.

Kort om yrkehögskoleutbildning

Innehåll och inriktning på utbildningarna varierar beroende på arbetsmarknadens behov över tid. Utbildningarna leder till en specifik yrkesroll vilket gör att de studerande ofta snabbt kan komma ut i arbetslivet.

Utbildningarna kan anordnas av t ex kommuner och landsting, högskolor och privata företag.

Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) beslutar vilka utbildningar som får ingå i yrkeshögskolan. MYH utövar även tillsyn och granskar utbildningarnas kvalitet samt bedömer arbetsmarknadens behov av utbildning.

För dig med examen från gymnasieskolan (Gy11)

För att kunna bli antagen till en kurs eller ett program på högskolan måste du ha vissa förkunskaper. Går du ett yrkesprogram måste du kolla särskilt att du har de kurser som krävs i din examen. Annars kan du komplettera i efterhand.

Förkunskapskrav = behörighetskrav

På högskolornas webbplatser och på Antagning.se ser du vad som krävs till varje utbildning. Förkunskapskraven är uppdelade i grundläggande och särskild behörighet.

Grundläggande behörighet krävs för all högskoleutbildning på grundnivå och kraven är desamma för alla utbildningar. *Den särskilda behörigheten* varierar beroende på vilken utbildning du söker till.

Grundläggande behörighet

För att vara grundläggande behörig måste du ha en:

- **högskoleförberedande examen** *eller*
- **yrkesexamen** med lägst betyg E i **Svenska 2 och 3** alternativt Svenska som andraspråk 2 och 3 och i **Engelska 6**.

Särskild behörighet

Förutom kravet om grundläggande behörighet, har många utbildningar också särskilda förkunskapskrav som är kopplade till utbildningens innehåll. Lägsta betygskrav är E om det inte står något annat. [Läs mer på Antagning.se.](#)

Ditt meritvärde

Om du är behörig räknar vi fram ett meritvärde för dina betyg. Ditt meritvärde utgörs av *jämförelsetalet* tillsammans med eventuella meritpoäng.

Tänk på: Eftersom behörighetskravet styr vilka utökade kurser som räknas med, kan ditt meritvärde variera mellan olika utbildningar.

Ditt jämförelsetal

Här ser du vilka kurser som räknas med:

- Betyg i samtliga kurser som ingår i din examen och betyg som du kompletterat för grundläggande och särskild behörighet räknas med. *Betyget i gymnasiearbetet räknas inte.*
- Betyg i utökad kurs räknas bara med i jämförelsetalet om kursen krävs för behörighet eller ger meritpoäng.
- Om du har betyg i flera kurser som kan ge meritpoäng, räknas de som ger bästa meritvärdet. Utökade kurser läggs då till utöver dina kurser i examen.
- Du kan ersätta betyg i en kurs som ingår i din examen, om du har kompletterat med ett högre betyg i samma kurs.

Läs mer under Räkna ut ditt jämförelsetal och meritvärde (sid 2).

Meritpoäng

Till de flesta utbildningar du söker kan du få meritpoäng för kurser i *moderna språk, engelska och matematik* om du har lägst betyg E. Kurser som krävs för behörighet eller underliggande kurser ger inte meritpoäng. Du kan maximalt få 2,5 meritpoäng.

Meritpoäng för moderna språk* – max 1,5 meritpoäng

- Moderna språk 3 ger 0,5 meritpoäng.
- Moderna språk 4 ger 1,0 meritpoäng.
- Moderna språk 5 ger 0,5 meritpoäng.

Om Moderna språk 3 krävs för särskild behörighet ger Moderna språk 4 och 5 tillsammans 1,5 meritpoäng.

Om du har betyg i Moderna språk 4 men saknar betyg i Moderna språk 5 kan du få 0,5 meritpoäng för ett annat modernt språk (lägst nivå 2). Det är alltså ett annat sätt att få 1,5 meritpoäng utan att läsa Moderna språk 5.

**) Med moderna språk menas inte svenska, engelska eller modersmål. Svenskt teckenspråk ger meritpoäng på samma nivåer som för ett modernt språk.*

Meritpoäng för engelska – max 1,0 meritpoäng

- Engelska 7 ger 1,0 meritpoäng.

Meritpoäng för matematik – max 1,5 meritpoäng

- Matematik 2, 3 och 4 ger 0,5 meritpoäng vardera.
- Matematik 5 ger 1,0 meritpoäng.
- Kurser i matematik specialisering ger 0,5 meritpoäng. Du kan få meritpoäng för flera kurser i matematik specialisering.

Tänk på att kurser från basårsstudier och studier vid folkhögskola aldrig ger meritpoäng eller räknas med i meritvärdet. De kan bara ge behörighet.

Räkna ut ditt jämförelsetal och meritvärde

1. Först ger du dina betyg ett siffrvärde:

A	B	C	D	E	F
20,0	17,5	15,0	12,5	10,0	0

2. Siffervärdet för varje betyg multiplicerar du sedan med kursens omfattning i poäng. Så här: Betyg B i en kurs på 100 poäng ger $17,5 \times 100 = 1750$. På det här sättet räknar du fram betygsvärdet för varje kurs. *Gymnasiearbetet ska inte räknas med.*
3. Lägg sedan ihop alla betygsvärden. Betyg i utökade kurser och kompletteringar räknas med om kursen krävs för behörighet, höjer ditt betyg i samma kurs eller ger meritpoäng.
4. Det sammanlagda betygsvärdet delar du sedan med den totala poängsumman som du räknade med i steg 3. Du får då fram *jämförelsetalet*, maximalt 20,00.
5. Till jämförelsetalet lägger du sedan eventuella meritpoäng. **Jämförelsetal + meritpoäng = ditt meritvärde.** Ditt meritvärde kan maximalt bli 22,50.

Tips. På Antagning.se finns en räknehjälp för stegen 1–4. Meritpoängen (steg 5) måste du lägga till själv.

Urväl och urvalsgrupper

Om det finns fler sökande än platser till en utbildning, gör vi ett urval bland alla behöriga sökande.

Det vanligaste är *betygsurval* och *provurval*. Ibland görs alternativa urval och då konkurrerar man exempelvis med intervjuer eller färdighetsprov.

Betygsurval

Betygsurvalet består av två grupper: betygsgruppen, som delas i BI och BII, och folkhögskolegruppen, BF.

Betygsgruppen

BI	Gymnasiebetyg, utan kompletteringar.
BII	Gymnasiebetyg, med kompletteringar.

Folkhögskolegruppen

BF	Sökande som läst allmän kurs på folkhögskola.
----	---

Så här fördelas platserna mellan grupperna

- Du som har höjt ditt meritvärde med ett nytt betyg i en kurs, eller med en kurs som ger meritpoäng, konkurrerar både i BI och BII (i grupp BI med ditt ursprungliga meritvärde och i grupp BII med ditt nya högre meritvärde).
- Du som har yrkesexamen och kompletterat för grundläggande behörighet ingår i BI.
- Du som har kompletterat för särskild behörighet, konkurrerar i BII till den aktuella utbildningen.

Platserna fördelas i tre steg:

1. Först fördelas platserna i förhållande till antalet behöriga sökande i betygsgruppen och i folkhögskolegruppen.
2. Sedan fördelas platserna i betygsgruppen i förhållande till antalet behöriga sökande i BI och BII.
3. Till sist minskas platserna med en tredjedel i BII som förs över till BI.

Provurval

Om du har ett aktuellt resultat från högskoleprovet placeras du i ytterligare en urvalsgrupp när du söker en utbildning som du är behörig till. Normalt fördelas minst en tredjedel av platserna utifrån betyg och minst en tredjedel av platserna utifrån högskoleprovresultat.

Läs mer om högskoleprovet på Studera.nu.

FAKTA – examen från gymnasieskolan

Högskoleförberedande examen

- Examen från ett högskoleförberedande program omfattar 2 500 gymnasiepoäng där minst 2 250 gymnasiepoäng ska ha lägst betyget godkänt (E).
- I de godkända betygen måste det ingå kurser i svenska eller svenska som andraspråk på sammanlagt 300 gymnasiepoäng (Svenska 1–3, alternativt Svenska som andraspråk 1–3), engelska på sammanlagt 200 gymnasiepoäng (Engelska 5 och 6) samt matematik på sammanlagt 100 gymnasiepoäng (Matematik 1). I examen ingår också godkänt betyg i gymnasiearbetet.

Bra att veta: En gymnasieexamen från ett högskoleförberedande program ger *grundläggande behörighet*.

Yrkesexamen

- En yrkesexamen omfattar 2 500 gymnasiepoäng där minst 2 250 gymnasiepoäng ska ha lägst betyget godkänt (E).
- I de godkända betygen måste det dels ingå en eller flera kurser i svenska eller svenska som andra språk, engelska och matematik om sammanlagt 100 gymnasiepoäng i varje ämne (Svenska 1, alternativt Svenska som andraspråk 1, Engelska 5 samt Matematik 1), dels kurser inom de programgemensamma ämnena med 400 poäng. Godkänt betyg på gymnasiearbetet krävs också för att få en examen.

Tänk på: En gymnasieexamen från ett yrkesprogram ger bara grundläggande behörighet om du har läst och fått lägst betyget E i **Svenska 2 och 3** (eller Svenska som andraspråk 2 och 3) och i **Engelska 6**.

Du kan alltid komplettera i efterhand, men ta reda på vad som ingår i din examen innan du söker till högskolan.

TIO SNABBA OM FOLKHÖGSKOLAN

Folkhögskolan är en unik utbildningsform. Här kommer tio snabba fakta för dig som undrar vad folkhögskola är.

1) MÅNGFALD

Folkhögskolan vänder sig till vuxna över 18 år som vill studera. På folkhögskolan möter du en mångfald av människor med olika bakgrund, erfarenhet och intressen. Att studera ihop med människor du kanske inte träffat annars ger nya perspektiv och utbyten under studietiden. I klassrummet är dialogen viktig. Ditt aktiva deltagande i gruppen är en del av folkhögskolans kännetecken.

2) KURSER PÅ OLIKA NIVÅER

Folkhögskolan har många olika typer av kurser på olika nivåer.

- Allmän kurs ger behörighet till studier på högskola och yrkeshögskola.
- Profilkurser är kurser där du ägnar större delen åt det speciella ämnesområde du valt, till exempel musik, media, språk eller turism.
- Yrkesutbildningar är profilkurser inriktade mot ett yrke, till exempel fritidsledare, journalist och behandlingspedagog.

Varje skola utformar sitt egna kursutbud. Det innebär att du kan hitta en kurs med ett innehåll och nivå som passar dig.

3) ALLMÄN KURS - BEHÖRIGHET TILL HÖGRE STUDIER

Folkhögskolans Allmänna kurs kan ge grundläggande behörighet till högskolan och yrkeshögskolan. När du är klar får du ett studieomdöme som gör att du kan söka exempelvis

till högskola genom folkhögskolans urvalsgrupp. Allmän kurs finns på alla folkhögskolor.

4) DELTAGARSTYRD UNDERVISNING

Undervisningen utgår från dig och du blir uppmuntrad att vara med och skapa din utbildning. På folkhögskola går du ofta i en mindre kursgrupp som studerar ihop under en längre tid. Intressen och erfarenheter avgör hur gruppen lägger upp studierna. Det fria samtalet och **skapande arbetsformer** ger förutsättningar för kreativitet och egen utveckling.

5) KUNSKAP SOM RÄCKER LÅNGE

På folkhögskolan går studierna i mer traditionella skolämnen hand i hand med friare kunskaps-sökande. Genom breda tematiska studier kan du få ett helhetsgrepp på de saker du lär dig. Folkhögskolans kurser har en konkret koppling till samhället och omvärlden omkring oss. Allt detta påverkar undervisningen. Visst sitter vi i lektionssalar, men ibland flyttar vi också ut kursen, på studiebesök eller till den miljö vi ska lära oss mer om.

6) TILLGÄNGLIGT OCH ÖPPET FÖR ALLA

Många folkhögskolor erbjuder anpassad undervisning, socialt stöd och en tillgänglig miljö för deltagare med funktionsnedsättning. Det finns också kurser som vänder sig särskilt till dig med funktionsnedsättning.

7) FLEXIBLA STUDIER

Många folkhögskolor anordnar också kurser helt eller delvis på distans. Distanskurserna bedrivs med hjälp av nätet men är ändå mötes- och dialogbaserade i sam-

manhållna grupper. En del distanskurser har inga fysiska träffar medan andra kombinerar distansstudierna med ett antal gemensamma kursdagar på folkhögskolan.

8) BOSTAD FINNS

Ta chansen att både bo och studera ihop med andra människor! Många folkhögskolor har ett internat där du kan bo under tiden du studerar på folkhögskolan.

9) KULTUREN SPELAR ROLL

Det finns ett brett utbud av utbildningar inom musik-, teater-, och andra estetiska områden på folkhögskolan. Många väljer därför folkhögskolan som en förberedelse för att arbeta med kultur även i framtiden. Det sjungs, spelas och skapas nästan dygnet runt på vissa folkhögskolor och på det sättet blir skolan ett levande kulturcentrum, i många fall också för hela bygden runt omkring.

10) 154 FOLKHÖGSKOLOR

Folkhögskolorna finns över hela Sverige. Du kan söka till vilken folkhögskola du vill. Folkhögskolorna är självständiga. 112 folkhögskolor drivs av folkrörelser, ideella organisationer, stiftelser eller föreningar, och 42 drivs av landsting och regioner. De värderingar och idéer som skolans huvudman har, påverkar folkhögskolans inriktning, kursutbud och aktiviteter.

Uppdaterad mars 2017

**FLER FRÅGOR?
GÅ IN PÅ
FOLKHÖGSKOLA.NU**